

CHKO Krušné hory - SWOT analýza a doporučení samosprávě Karlovarského kraje

Výhody a nevýhody vyhlášení CHKO Krušné hory pro Karlovarský kraj a jeho občany.

Stav k prosinci 2022

Materiály zpracovala pracovní skupina pro CHKO při Komisi životního prostředí a změny klimatu Rady Karlovarského kraje v období od června 2021 do prosince 2022 a ve složení: předseda Petr Krása, členové Robin Beitzl, Marie Benešová, Martin Bruoth, Daniel Čabrada, Jiří Červenka, Jan Matějů, Vladimír Melichar, Petr Mikšíček, Vlasmil Ondra, Petr Rojík, Miroslav Rozner, Lukáš Švéda, Luboš Zeman, stálí hosté Jan Horník, Karel Jakobec, Markéta Monsportová, Martin Vinš.

Na základě materiálů pracovní skupiny CHKO Krušné hory sestavil Mgr. Vladimír Melichar.

SWOT analýza

Silné stránky

značka CHKO (chráněná krajinná oblast)
popularizace přírodních hodnot
sjednocení státní správy v ochraně přírody a krajiny
vznik nových pracovních míst a Správy CHKO
posílení personálních a odborných kapacit
zvýšená péče o přírodu a krajinu
odbornější péče o přírodu a krajinu
usměrňování masového turistického ruchu
zajištění ochrany přírody a krajiny vyplývající z mezinárodních úmluv

Slabé stránky

případný výrazný nesouhlas obyvatel, samosprávy nebo významných hospodařících subjektů
nutnost beze změny akceptovat stávající UPD do plánu péče o CHKO
Správa CHKO nezajišťuje ochranu kulturního dědictví ani památek UNESCO
nutnost financování zvýšeného výkonu státní správy, péče a újem (ze státního rozpočtu)
omezení možnosti výstavby některých energetických zdrojů (zejména větrných elektráren)

Příležitosti

státní správa přechází na AOPK ČR (Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky)

větší možnosti čerpání dotací do krajiny

větší důraz na mimoprodukční funkce lesa

priorita revitalizace rašelinišť a zadržování vody v krajině

možnost regulace světelného a hlukového znečištění

spolupráce AOPK ČR a Národního památkového ústavu (NPÚ) při ochraně krajiny

participace místních občanů a spolků na péči o přírodu a krajinu

preventivní hodnocení krajinného rázu, zvýšená ochrana rázu krajiny

využívání koncepčních dokumentů, např. Územní studie Krušné hory - západ (dostupnost rekreace)

podpora výzkumných a projektových aktivit

Dům přírody v západním Krušnohoří

sjednocení přístupu k přírodním hrozbám (kůrovec, sucho)

nová geologická a montánní chráněná území

spolupráce při řešení dopravy v klidu

Hrozby

nevhodně vymezené zóny ochrany CHKO příliš omezující hospodařící subjekty

příliš „politické“ vymezení zón a hranice CHKO nepokrývající přírodní fenomény

zvýšení počtu návštěvníků

nové nebo větší regulace pro hospodařící subjekty při hospodaření v I. a II. zóně CHKO

omezení pro výstavbu velkých liniových staveb a staveb veřejné infrastruktury v I. a II. zóně

obava samospráv i vlastníků z omezení rozvoje obcí a zvýšení administrativní zátěže

riziko vychýlení vyváženého principu lesnického hospodaření ve prospěch ekologického na

úkor socioekonomického, riziko omezení výnosů z těžeb dřeva a omezení užívání

nepůvodních dřevin, obava z omezení vápnění porostů či zhoršené akceschopnosti při

likvidaci následků kalamit

Závěr z jednání pracovní skupiny

Pracovní skupina považuje vyhlášení CHKO Krušné hory za vhodnou formu péče a ochrany pohoří Krušné hory.

Pracovní skupina projednala možné výhody a nevýhody vyhlášení CHKO Krušné hory z hlediska péče o přírodu a krajinu, biodiverzitu a geodiverzitu, z pohledu zemědělského a lesnického hospodaření, územního plánování, rozvoje obcí, urbanistiky a architektonického dědictví, cestovního ruchu, turistického a sportovního využití. Zodpovědně hledala shodu na definování slabých a silných stránek, hrozeb i příležitostí ve všech těchto oblastech. Definovala je na přijatelné míře obecnosti.

Shodla se na řadě doporučení pro samosprávu Karlovarského kraje pro proces vyhlásování CHKO.

Dále se shodla na tom, že nenašla zásadní překážky pro zahájení procesu vyhlásování CHKO a doporučuje samosprávě Karlovarského kraje iniciovat pokračování tohoto procesu směrem Ministrovi životního prostředí České republiky.

Pracovní skupina konstatuje, že dosud neměla k dispozici odborný návrh hranic a zonace budoucího CHKO a tudíž jej nijak neprojednávala. Odborný návrh k dnešnímu dni, který připravuje AOPK ČR, nebyl dosud dokončen. Pracovní skupina návrh hranic a zonace CHKO projedná, jakmile bude připraven a ze strany MŽP ČR předložen (předpoklad je I. kvartál 2023).

Doporučení pro samosprávu Karlovarského kraje pro proces předjednávání a projednávání vyhlášení CHKO Krušné hory:

- 1) Aktivně se od počátku účastnit procesu vyhlášení CHKO včetně připomínkování návrhu plánu péče, hranic a zonace budoucího CHKO. Role kraje by měla spočívat jednak v zajištění umožnění realizace schválených rozvojových koncepcí kraje, jednak v moderování procesu mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky, obcemi, hospodařícími a podnikajícími subjekty. Vhodnou součástí zapojení by byla i osvětová kampaň k možnosti vzniku CHKO směrem k veřejnosti.
- 2) Dbát na to, aby se stávající ochrana příroda a krajiny v důsledku vyhlášení CHKO Krušné hory neoslabil.
- 3) Do nových a aktualizovaných krajských studií a koncepčních materiálů uvádět informaci o přípravě CHKO Krušné hory.
- 4) Požadovat zřízení správy CHKO na území budoucího CHKO Krušné hory v Karlovarském kraji, s detašovanými pracovišti v dostupné vzdálenosti.
- 5) Při projednávání zonace CHKO zajistit i do budoucna těžitelnost superstrategických surovin, realizaci plánovaných liniových staveb ve veřejném zájmu a staveb veřejné infrastruktury.
- 6) Podporovat dohodu na rozsahu zón ochrany přírody akceptovatelném většinou samospráv, zemědělských a lesnických subjektů.
- 7) Podporovat možnost samospráv obcí a významných vlastníků zapojit se v maximální míře do procesu předjednávání a projednávání při vyhlášení CHKO.
- 8) Základními koncepčními nástroji pro nastavení správy území jsou zásady územního rozvoje kraje a územní plány obcí. Podkladem pro tyto nástroje mohou být další podrobnější koncepce, např. Územní studie Krušné hory - západ (dostupnost rekreace), koncepce přeshraniční rekreace a turistiky, a další možné.
- 9) Aktivně využívat destinační management k usměrňování rekreačních aktivit v území budoucí CHKO.
- 10) Požadovat, aby základními nebo bližšími ochrannými podmínkami CHKO nebyla více omezena možnost přespávání a táboření ve volné přírodě vyjma vybraných lokalit, jimiž jsou maloplošná zvláště chráněná území a I. zóny CHKO. Jde o zachování statusu quo.
- 11) Požadovat zařazení geodiverzity Krušných hor, zejména geologických a geomorfologických pozůstatků po těžbě nerostů, do hlavních předmětů ochrany CHKO.
- 12) Požadovat obsazení pozice geologa a montanisty na správě CHKO s ohledem na potřebu kvalifikované ochrany montánní krajiny v UNESCO. Tato pozice je navíc oproti běžně obsazeným správám CHKO.
- 13) Jako jeden z požadavků při projednávání prosazovat zakotvení tunelové varianty přeložky I/13 u Stráže nad Ohří do návrhu plánu péče jako řešení vhodné pro obyvatele a zároveň i pro krajinu a přírodu.